

ASETTAMISPÄÄTÖS

21.6.2016

OM 24/41/2015

OM09:00/2016

NIMILAIN UUDISTAMISTYÖRYHMÄ

Asettaminen

Oikeusministeriö on tänään asettanut työryhmän valmistelemaan ehdotuksen nimilain uudistamiseksi.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 27.6.2016 – 31.3.2017

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen kärkihankkeisiin on kirjattu sääntelyn sujuvoittaminen, jota nimilain uudistamisella osaltaan toteutetaan.

Sukunimilaki (694/1985) vahvistettiin 9 päivänä elokuuta 1985 ja se tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Lain tavoitteina oli muun muassa turvata sukunimen muuttumattomuutta ja suojata kansallista nimistökulttuuria samalla kun pyrittiin varmistamaan puolisoiden tasa-arvoisuuden ja lasten yhdenvertaisuuden toteutuminen lapsen syntyperästä riippumatta. Nimi-lain ja kotimaisen nimikäytännön kehittäjäksi perustettiin nimilautakunta antamaan asiantuntijalausuntoja etu- ja sukunimen muuttamista koskevista asioista.

Sukunimilakia täydennettiin vuonna 1991, jolloin uusi sukunimilainsäädäntö ja vuoden 1945 etunimilaki (1265/1945) yhdistettiin nimilaksi. Ilmoitusmenettelyn laajentamisen jälkeen vuonna 1993 nimilakiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia.

Nimilainsäädännön ajanmukaisuuden arviointi on tarpeen, koska lain säätämisen jälkeen väestörakenteessa ja väestön yksilöintiä koskevista arvostuksista on tapahtunut monia muutoksia, jotka on tarpeen ottaa huomioon nimilain sisällössä ja sen soveltamisessa. Muutostarpeet kumpuavat väestön kansainvälistymisestä ja muutoksista perherakenteissa, pyrkimyksestä yksilöllisempään nimenantoon sekä henkilötunnuksen käytön korostumisesta yksilöintivälineenä etu- ja sukunimeen verrattuna. Muutostarve on ajankohtainen myös sääntelyn yksinkertaistamistavoitteiden ja viranomaistoiminnan tehostamisen näkökulmasta.

Oikeusministeriön alainen nimilautakunta ja maistraatit ovat vuonna 2015 jättäneet erilliset aloitteet nimilainsäädännön uudistamiseksi. Maistraattien päälliköt ovat lisäksi toimittaneet valtionvarainministeriölle nimilaki- ja asetusta koskevat ehdotuksensa säädösten purkamis- ja yksinkertaistamismahdollisuuksista osana Hallitusohjelman toimeenpano aluehallintovirastoissa –selvityshanketta.

Nimilain uudistamistarpeen selvittämiseksi ja mahdollisen valmisteluhankkeen sisällön täsmen-
tämiseksi oikeusministeriö teetti lainsäädäntöneuvos Salla Silvolalla virkatyönä huhtikuussa 2016 julkaistun arviomuistion (OM Selvityksiä ja ohjeita 11/2016). Muistiosta järjestettiin laaja lausuntokierros, josta laadittu yhteenveto julkaistiin kesäkuussa 2016 (OM Mietintöjä ja lausuntoja 26/2016).

Tavoitteet

Tavoitteena on nimilain uudistaminen vastaamaan yhteiskunnassa tapahtuneita muutoksia. Samalla pyritään päällekkäisten viranomaistoimintojen karsimiseen sekä nimihakemusten keskimääräisten käsittelyaikojen lyhentämiseen.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on valmistella ehdotus uudeksi nimilaiksi. Työryhmän työn lähtökohtana on edellä mainittu arviomuistio ja siitä saatu lausuntopalaute.

Työryhmän on laadittava ehdotuksensa nimilaiksi hallituksen esityksen muotoon.

Organisointi

Puheenjohtaja

Lainsäädäntöneuvos Salla Silvola, oikeusministeriö

Jäsenet

Lainsäädäntöneuvos Eeva Attila, oikeusministeriö

Kehityspäällikkö Juha Lempinen, Väestörekisterikeskus

Henkikirjoittaja Annamari Rouhe, Sisä-Suomen maistraatti

Professori, puheenjohtaja Urpo Kangas, nimilautakunta

Työryhmän pysyvät asiantuntijat

Henkikirjoittaja Erja Kronberg, Hämeen maistraatti

Erityisasiantuntija Sirkka Paikkala, Kotimaisten kielten keskus (suomen kieli ja nimistöntutkimus)

Nimistönhuoltaja Maria Vidberg, Kotimaisten kielten keskus (ruotsin kieli ja nimistöntutkimus)

Työryhmän sihteerinä toimii ylitarkastaja Joanna Grandell oikeusministeriöstä.

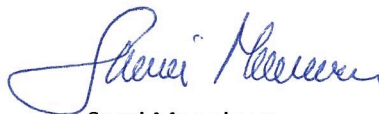
Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita.

Työryhmän kokoonpano täyttää naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä säädetyn vaatimuksen, jonka mukaisesti valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla vähintään 40 prosenttia sekä naisia että miehiä.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän menot maksetaan momentilta 25.01.011.

Ylijohtaja

Sami Manninen

Lainsäädäntöjohtaja

Antti T. Leinonen

JAKELU

työryhmän puheenjohtaja, jäsenet, pysyvät asiantuntijat ja sihteeri

TIEDOKSI

Oikeusministeriö

- kansliapäällikkö

- tiedotuspäällikkö

- lainvalmisteluosasto

- hankerekisteri